

NEWS
≡

Potpore EU-a informativnim medijima: pregled stanja

ožujak 2022.

Ukratko

Europska unija podupire sektor informativnih medija u prvom redu:

- u okviru **proračunske linije „multimedijska djelovanja“** za financiranje neovisnog medijskog izvještavanja o temama povezanim s EU-om
- **pilot-projektima i pripremnim djelovanjima** koje iz godine u godinu predlaže Europski parlament u raznim područjima
- u posljednje vrijeme mjerama u okviru **programa Kreativna Europa** za potporu pluralizmu i slobodi medija, medijskim suradnjama i medijskoj pismenosti.

Premda se nastoje uvesti dodatne mogućnosti ulaganja i financiranja, potražnja premašuje dostupna sredstva (41 milijun eura u 2021.).

I. – Od nekoliko područja djelovanja...

Svjesna doprinosa profesionalnog novinarstva demokraciji, Europska komisija već dugo financira sektor informativnih medija i uredničke aktivnosti putem dvaju kanala:

Prvi je **linija „multimedijska djelovanja“** za financiranje neovisnog izvještavanja o temama povezanim s EU-om (projekti kao što su radijska mreža, mreže za izvještavanje na temelju podataka, Euronews i Europska novinska redakcija). Riječ je o otprilike 20 milijuna eura na godinu.

Drugi su pilot-projekti i priprema djelovanja koji se provode na temelju prijedloga Europskog parlamenta. O njima se odlučuje svake godine i to mogu biti npr. istraživanja ili projekti koji se odnose na slobodu medija, medijski pluralizam ili medijsku pismenost. Ta je potpora 2021. iznosila 12 milijuna eura.

II - ... do cjelovitog pristupa

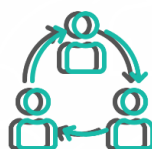
Budući da je pandemija ozbiljno pogodila sektor informativnih medija i da dezinformacije i preraspodjele prihoda uzrokuju sve veće teškoće, Europska komisija **pokrenula je u prosincu 2020. inicijativu NEWS** kao dio šireg plana pomoći oporavku audiovizualnog i medijskog sektora.

Inicijativom NEWS ujedinjeno je nekoliko instrumenata financiranja, a sastoji se od sljedećih mjera:

Redovitiji dijalozi s predstavnicima europskog sektora informativnih medija kako bi se razumjele postojeće potrebe i pomoglo organizacijama da napreduju i ispunjavaju svoju ulogu u našim demokracijama. Dva takva europska foruma o informativnim medijima održana su 2021., jedan o sigurnosti novinara i drugi o transformaciji sektora.

Lakši pristup financiranju u okviru InvestEU, EU-ova programa ulaganja u okviru kojeg će se primjenjivati Instrument jamstva za kulturni i kreativni sektor, iz kojeg je potporu već dobilo 6000 organizacija u 19 država članica. Komisija će pokrenuti i **pilot-projekt za vlasnički kapital** radi zajedničkog ulaganja u informativne medije s filantropima, zakladama i privatnim partnerima. Obje inicijative dopunit će se uslugama osposobljavanja namijenjenima informiranju ulagača o tržištu informativnih medija.

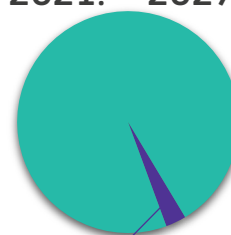
Bespovratna sredstva za suradnju medija. Godišnjim pozivima na podnošenje prijedloga u okviru programa Kreativna Europa podupiru se, primjerice, partnerstva među medijskim organizacijama koje žele razmjenjivati primjere dobre poslovne prakse ili provoditi zajedničke novinarske projekte. Prvih sedam „novinarskih partnerstava” bit će pokrenuto početkom 2022.

Uz ta bespovratna sredstva, program Kreativna Europa za razdoblje 2021. – 2027. prvi put obuhvaća mjere za potporu pluralizmu i slobodi medija te medijskoj pismenosti.

Sveukupno **potpora EU-a sektoru informativnih medija u okviru programa Kreativna Europa čini 3 % ukupne omotnice za razdoblje 2021. – 2027.** Prvi rezultati upućuju na to da su potrebe sektora za financiranjem veće od dostupnih sredstava, a planirani proračun Kreativne Europe za razdoblje od 2023. do 2027. bit će manji nego za 2022.

Organizacije informativnih medija mogu se javljati i na pozive u drugim programima (npr. Obzor Europa) iako oni nisu posebno usmjereni na informativne medije.

Proračun programa Kreativna Europa 2021. – 2027.

Potpora informativnim medijima (3 % = 75 milijuna €)

III. – Primjeri medijskih projekata i organizacija s potporom EU-a u 2021.

Pilot-projekti i pripremna djelovanja za potporu slobodi i pluralizmu medija

Djelovanje/projekt	Proračun (približno)	
Alat za praćenje medijskog pluralizma	1 milijun EUR	Izravna bespovratna sredstva: Europski sveučilišni institut (EUI) u Firenci
Alat za praćenje vlasništva nad medijima	500 000 EUR	Trenutačni korisnik: Konzorcij pod vodstvom Sveučilišta Paris Lodron u Salzburgu
Potpore vijećima za medije	350 000 EUR	Trenutačni korisnik: Konzorcij pod vodstvom Europske federacije novinara (projekt: Vijeća za medije u digitalnom dobu)
Mehanizam brzog odgovora na kršenja slobode tiska i medija	1,38 milijuna EUR	Trenutačni korisnik: Europski centar za slobodu tiska i medija (projekt: Brzi odgovor za zaštitu slobode medija)
Prekogranično istraživačko novinarstvo	1,5 milijuna EUR	Trenutačni korisnik: projekt Istraživačko novinarstvo za Europu pod vodstvom Međunarodnog instituta za medije
Mogućnosti za stažiranje za medije na jezicima manjina	700 000 EUR	Korisnik: Međunarodni institut za medije (projekt: Stipendija NewsSpectrum)
Projekti u području slobode medija u 2020.	1,275 milijuna EUR	Odabrano pet konzorcija (Journalism Trust Initiative , Media4change , The European 4th Estate , Exposing the invisible , Audience-Supported Collaborations for Empowered Media and Societies)

Pozivi radi potpore medijskim inovacijama

Djelovanje	Proračun (približno)	
Novinarska partnerstva (Kreativna Europa)	8 milijuna EUR	Rezultati poziva bit će objavljeni uskoro.
Medijske inovacije (Obzor Europa)	26 milijuna EUR	Poziv za 2021. usmjeren je na imerzivne medije (18 milijuna EUR) i virtualnu stvarnost. Rezultati će biti objavljeni uskoro.

Pozivi radi potpore uključivanju građana, javnoj sferi i medijskoj pismenosti

Program	Djelovanje	Proračun (približno)	
Multimedijska djelovanja	Euronews	16 milijuna EUR	Okvirni sporazum o partnerstvu s godišnjim bespovratnim sredstvima
	Izveštavanje o temama povezanim s EU-om putem radijske mreže	2,2 milijuna EUR	Sadašnji korisnik: Euranet Plus
	Vijesti o temama povezanim s EU-om utemeljene na podacima	700 000 EUR na godinu	Aktualni projekti: European Data Journalism Network i EU Data News Hub
	Višejezični sadržaj na europskim platformama	900 000 EUR na godinu	Sadašnji korisnik: Europska novinska redakcija (16 novinskih agencija)
Pripremno djelovanje	Europske medijske platforme	6 milijuna EUR	Rezultati će biti objavljeni uskoro.
Pilot-projekt	Mediji za mlade	2 milijuna EUR	Rezultati će biti objavljeni uskoro.

Uz navedene inicijative i pozive za potporu informativnim medijima, Komisija je uvela [razne mjere](#) protiv dezinformacija.

Neke od sadašnjih i budućih prilika u 2022.

- Kreativna Europa – [poziv](#) za potporu medijskoj pismenosti (2,4 mil. EUR, do 6. travnja 2022.)
- Obzor Europa – [poziv](#) u području medija i demokracije (9 mil. EUR, do 20. travnja 2022.)
- 2. [poziv](#) za novinarska partnerstva (7,5 mil. EUR, otvoren do 7. rujna 2022.)
- Kreativna Europa – poziv za potporu samoregulaciji i mehanizmu brzog odgovora na kršenja slobode medija (4,1 mil. EUR, 2. tromjesečje 2022.)
- „Mediji za mlade” – 3. poziv (9 mil. EUR, očekuje se u 3. tromjesečju 2022.)
- Potpora lokalnim i regionalnim informativnim medijima (2 mil. EUR, 2. tromjesečje 2022.)
- Poziv za organizaciju Europskog festivala novinarstva i medijske pismenosti (1 mil. EUR, 4. tromjesečje 2022.)
- Poziv u okviru „europske medijske platforme” (6 mil. EUR, otvaranje u 2. ili 3. tromjesečju 2022.)
- Poziv za poboljšanje medijskog izvještavanja o izbjeglicama i migrantima te njihove zastupljenosti u medijima (500 000 EUR, 2. tromjesečje 2022.)
- [Digitalna Europa](#) – poziv za europski [medijski podatkovni prostor](#) (8 mil. EUR, 3. tromj. 2022.)

[Novosti o pozivima EU-a koji se odnose na sektor informativnih medija](#)

Twitter: [@MediaEU](#)